

Tájékoztató a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeiről

A magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeit és az Oktatási Hivatalnak a feltételek teljesítése nyomon követésével kapcsolatos hatósági tevékenységét az alábbi jogszabályok tartalmazzák:

- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (Nftv. 48/A. § - 48/S. §)
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet
- a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet,
- az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény.

Jelen tájékoztató a magyar állami ösztöndíjas hallgatók közérthető tájékoztatását és az ösztöndíjas jogviszonnyal kapcsolatos szabályokban való eligazodást hivatott szolgálni, ezért csak a legfontosabb kérdésekre terjed ki. Az ösztöndíjas jogviszonnyal kapcsolatos részletes jogszabályok elérhetők a <https://www.oktatas.hu/magyar-allami-osztondij> oldalon a „Jogszabályok” menüpont alatt.

Jogszabályváltozás esetén a magyar állami ösztöndíj igénybevételének feltételei módosulhatnak.

Tartalom

I. A magyar állami ösztöndíjas jogviszony	3
1. Finanszírozási formák	3
2. A magyar állami ösztöndíjas jogviszony létrejötte	3
3. A hallgató magyar állami ösztöndíjas jogviszonyból fakadó kötelezettségei	3
3.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020/2021. tanévet megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint	3
3.2. 2020-tól érvénybe lépő szabályozás szerint	4
II. A magyar állami ösztöndíj mértékegysége: a félév, és az adott félévben igénybe vett magyar állami ösztöndíj kiszámításának módja	4
III. A magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltételei	5
1. A MAGYAR ÁLLAMI (RÉSZ)ÖSZTÖNDÍJAS HALLGATÓK TANULMÁNYI IDŐSZAKKAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEI	6
A. OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG	6
B. AZ OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG NEM TELJESÍTÉSE ÉS/VAGY A KÉPZÉS SIKERTELEN MEGSZÚNÉSE	8
B.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020. január 1-jét megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint	8
B.2. A 2020. január 1-től érvénybe lépő szabályozás szerint	10
2. A VOLT MAGYAR ÁLLAMI (RÉSZ)ÖSZTÖNDÍJAS HALLGATÓK MUNKAVÁLLALÁSI IDŐSZAKKAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEI	12
A. OKLEVÉLSZERZÉS UTÁNI HAZAI MUNKAVISZONY FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG	12
B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG	13
B.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020. január 1-jét megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint	13
B.2. A 2020. január 1-től érvénybe lépő szabályozás szerint	14
IV. Az Oktatási Hivatal által hivatalból meghozott határozatok	15
1. Visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat	15
2. Hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettséget megállapító határozat	15
V. Kérelmek	16
1. Jogorvoslati kérelem	16
2. Részletfizetési kérelem	16
3. Mentésítési kérelem	17
4. Visszatérítési kötelezettség kiváltása az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányokkal megegyező időtartamú hazai munkaviszony fenntartásával	19
5. Oklevélszerzési kötelezettség felfüggesztésére vonatkozó kérelem	20

I. A magyar állami ösztöndíjas jogviszony

1. Finanszírozási formák

A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A 2012/2013-as tanévtől a hallgatók kétféle finanszírozási formában folytathatnak tanulmányokat felsőoktatási képzésben: önköltséges és magyar állami (rész)ösztöndíjas formában. Amíg az önköltséges képzés költségeit a hallgató, addig a magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató képzésének jogszabályban meghatározott költségét, valamint a magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató képzési költségének felét az állam viseli, azzal a kikötéssel, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben (a továbbiakban: Nftv.) meghatározott sajátos feltételek teljesítésére köteles. Ugyanezen szabályok vonatkoznak az önköltséges képzésről magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átsorolt, valamint a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre átvétel alapján hallgatói jogviszonyt létesítő hallgatóra is.

A magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételei, illetve a vonatkozó kötelezettségek természetesen csak azokra vonatkoznak, akik magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben – amely nem doktori képzés – folytatnak tanulmányokat, tehát a korábbi finanszírozási formában (államilag finanszírozott/államilag támogatott, költségtérítéses) folytatott tanulmányokat ezen feltételek nem érintik.

2. A magyar állami ösztöndíjas jogviszony létrejötte

Hallgatói ösztöndíjszerződés

A 2012/2013-as tanévben a magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltétele volt az ún. hallgatói ösztöndíjszerződés megkötése, amely a magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel szabályait tartalmazta. A hallgatói ösztöndíjszerződésben foglaltak gyakorlatilag teljes mértékben megegyeztek az akkor hatályos Nftv. rendelkezéseivel.

Nyilatkozat az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeinek vállalásáról

A 2013. év nyarán történt Nftv. módosítás következtében a 2013/2014-es tanévtől a magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésre felvételt nyert, átvett, átsorolt hallgatók a hallgatói ösztöndíjszerződés megkötése helyett a beiratkozáskor, átvételkor, átsorolásuk írásban nyilatkoznak az Nftv.-ben meghatározott feltételek vállalásáról. A törvénymódosítás értelmében a korábban megkötött hallgatói ösztöndíjszerződéseket is ilyen nyilatkozatnak kell tekinteni, továbbá a hallgatói ösztöndíjszerződést kötött hallgatók esetében is a törvénymódosítással megállapított feltételeket kell alkalmazni (tehát minden magyar állami ösztöndíjas hallgatóra ugyanazon feltételek vonatkoznak, melyek elsődlegesen az Nftv.-ben vannak meghatározva).

Amennyiben a felvételt nyert/átsorolt/átvett jelentkező a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzés feltételeit nem vállalja, a felsőoktatási intézménynek fel kell ajánlania a részére ugyanazon képzésre az önköltséges képzésben való részvétel lehetőségét.

3. A hallgató magyar állami ösztöndíjas jogviszonyból fakadó kötelezettségei

3.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020/2021. tanévet megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint

(ld. <https://www.oktatas.hu/magyar-allami-osztondij> Jogszabályok menüpont)

A magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles:

1. az adott szakon megszerezni az oklevelet az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idejének legfeljebb másfélszerese alatt,
2. visszafizetni a magyar államnak az igénybe vett állami ösztöndíj 50%-ának megfelelő összeget, amennyiben nem teljesíti a jelen felsorolás 1. pontjában meghatározott kötelezettségét,
3. az oklevél határidőn belüli megszerzése esetén az oklevél megszerzésétől számított 20 éven belül a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamú hazai munkaviszonyt fenntartani,
4. visszafizetni a magyar államnak az igénybe vett magyar állami ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét, amennyiben nem teljesíti jelen felsorolás 3. pontjában meghatározott kötelezettségét.

3.2. 2020-tól érvénybe lépő szabályozás szerint

A magyar állami ösztöndíjas hallgató köteles:

1. az adott szakon megszerezni az oklevelet az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idejének legfeljebb másfélszerese alatt,
2. az oklevél határidőn belüli megszerzése esetén az oklevél megszerzésétől számított 20 éven belül a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamú hazai munkaviszonyt fenntartani,
3. a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani az adott képzés megszűnésének napjától számítva a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő két éven belül, ha az 1. pontban meghatározott határidőn belül nem szerzi meg a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésben az oklevelet,
4. visszafizetni a magyar állam által folyósított magyar állami (rész)ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét, amennyiben nem teljesíti jelen felsorolás 2. pontjában meghatározott kötelezettségét, illetve visszafizetni a tartozás ötven százalékának megfelelő összeget, ha nem teljesíti jelen felsorolás 3. pontjában meghatározott kötelezettségét.

A fenti kötelezettségeket képzésenként kell teljesíteni. A kötelezettségek a magyar állami ösztöndíjjal támogatott félévekre tekintettel minden olyan személyre vonatkoznak, akinek az adott felsőoktatási képzésen legalább egy magyar állami ösztöndíjjal folytatott féléve van.

A kötelezettségek részleteiről, a mentesítési és egyéb kérelmezési lehetőségekről a III. és V. pontban olvashat.

II. A magyar állami ösztöndíj mértékegysége: a félév, és az adott félévben igénybe vett magyar állami ösztöndíj kiszámításának módja

Alapesetben a félévente igénybe vett magyar állami ösztöndíj összege megegyezik az ugyanazon szakon az ugyanazon felvételi eljárásban a felsőoktatási intézmény által a felvételi tájékoztatóban meghirdetett, az

önköltséges finanszírozású képzés esetén fizetendő önköltség összegével. Az igénybe vett magyar állami ösztöndíj összegének speciális esetekben (pl. képzésváltás intézményen belül) történő számítási módját a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet tartalmazza.

A hallgató azon félévek tekintetében vesz igénybe magyar állami (rész)ösztöndíjat, amely félévben a hallgatói jogviszonyának státusza a felsőoktatási statisztikai adatközlés idején aktív. A felsőoktatási statisztikai adatközlés időpontja az őszi félévben október 15., a tavaszi félévben pedig március 15.

A hallgató tehát a fentiek alapján nem vesz igénybe ösztöndíjat abban az adott félévben:

- amely alatt hallgatói jogviszonya szünetel (passzív félévek),
- amelyben a hallgató jogviszonya tavaszi félév esetén március 15., őszi félév esetén október 15. előtt megszűnik,
- amelyben a képzés finanszírozási formája önköltséges.

Azt, hogy mely esetekben vesz igénybe a hallgató magyar állami (rész)ösztöndíjat, és mely esetekben nem, az alábbi táblázat szemlélteti.

PI: 2018/2019. őszi félév	
Eset	Történik-e ösztöndíj igénybevétele? (1=igen, 0=nem*)
2018.10.15-én a hallgatói jogviszony státusza aktív	1
2018.10.15-én a hallgatói jogviszony státusza passzív	0
rendkívüli passzivalás 2018.10.15. után	0
hallgatói jogviszony 2018.10.15. előtt szűnik meg	0
hallgatói jogviszony 2018.10.15. után szűnik meg	1
2018/2019. őszi félév önköltséges finanszírozású	0

*1: releváns félév – magyar állami ösztöndíj igénybevétele megtörtént

0: nem releváns félév – nem történt magyar állami ösztöndíj igénybevétele

Amennyiben egy félév értéke releváns (azaz a hallgató az adott félévben magyar állami ösztöndíjat vett igénybe), az adott félévre vonatkozóan teljes ösztöndíj összeg kerül elszámolásra, függetlenül attól, hogy mikor szűnik meg a hallgatói jogviszony, hány órát látogatott vagy hány vizsgát teljesített a hallgató.

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettségének időtartama és az esetleges visszatérítési kötelezettség mértéke a releváns félévek számától és az igénybe vett magyar állami ösztöndíj mértékétől függ.

A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség szempontjából 1 releváns félév = 5 hónap = 150 nap (30 nap/hónap átlagértékkel számolva).

Felhívjuk a figyelmet, hogy az Nftv. 47. § szerinti támogatási idő számítása bizonyos esetekben különbözik attól, hogy a magyar állami ösztöndíj tekintetében releváns-e a félév! A két jogintézmény egymástól függetlenül vizsgálja a féléveket, más-más szempontrendszer szerint.

III. A magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben való részvétel feltételei

A magyar állami (rész)ösztöndíjas jogviszony a hallgató által teljesítendő kötelezettségek szempontjából alapvetően két nagy szakaszra bontható:

Tanulmányi időszak

Az első szakasz az ún. tanulmányi időszak, amely időszak alatt az Oktatási Hivatal a hallgató felsőoktatási képzési útját követi nyomon egészen az adott képzésen történő oklevélszerzésig, vagy a sikeres oklevélszerzés hiányában történő kötelezettség megállapításáig.

Munkavállalási időszak

A második szakaszban az Oktatási Hivatal a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató foglalkoztatási útját követi nyomon, ezen szakasz alapesetben a sikeres oklevélszerzéstől a hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség határidőre történő teljesítéséig, illetve ennek elmaradása esetén a határidő leteltével a visszatérítési kötelezettség megállapításáig tart. Ebbe a körbe tartozik a képzés sikertelen megszűnése miatt vagy az oklevélszerzési kötelezettség határidőre történő teljesítése hiányában megállapított magyar állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettség hazai munkaviszony-fenntartással történő kiváltásának esete is.

A magyar állami ösztöndíjas képzés feltételeinek, kötelezettségeinek nem teljesítése újabb felsőoktatási képzésre történő jelentkezést, újabb képzésben való részvételt vagy a képzés sikeres befejezését (pl. az oklevél megszerzését) nem korlátozza, nem akadályozza meg!

1. A MAGYAR ÁLLAMI (RÉSZ)ÖSZTÖNDÍJAS HALLGATÓK TANULMÁNYI IDŐSZAKKAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEI

A tanulmányi időszak alatt az Oktatási Hivatal a Felsőoktatási Információs Rendszerben (a továbbiakban: FIR) tárolt adatok alapján követi nyomon a hallgatói kötelezettségek teljesülését. A FIR a felsőoktatás ágazati nyilvántartása, amelybe a felsőoktatási intézmények törvényi felhatalmazás alapján az intézményi tanulmányi rendszereken keresztül szolgáltatják a hallgatók jogviszonyára és képzésére vonatkozó meghatározott adatokat.

Az Oktatási Hivatal a FIR adatai alapján:

- állapítja meg a magyar állami ösztöndíjjal folytatott félévek számát, az igénybe vett magyar állami ösztöndíj összegét,
- követi nyomon a hallgató képzésváltását, átsorolását,
- értesül az oklevélszerzés időpontjáról,
- állapítja meg a hallgatói jogviszony megszűnésének időpontját,
- stb.

A. OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG

A kötelezettség

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles megszerezni az oklevelet az adott képzésen legfeljebb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Amennyiben a képzési idő másfélszerese szerinti utolsó félév őszi félévre esik, akkor az oklevélszerzési kötelezettség határideje a következő év március 31-én, amennyiben tavaszi félévre esik, adott év augusztus 31-én jár le.
  - Példa: amennyiben a hallgató 6 féléves alapképzésben kezdi meg a tanulmányait, a képzés megkezdésétől számított 9. félév végéig köteles megszerezni az oklevelet. Amennyiben tehát 2018. szeptember 9-én kezdi meg a képzést, a magyar állami ösztöndíjas hallgató

alapesetben legkésőbb 2023. március 31-ig köteles megszerezni az oklevelet az adott képzésen.

2. A páratlan számú félévekből álló képzési idejű képzések esetében az oklevélszerzési kötelezettség teljesítésére rendelkezésre álló időtartam számításakor a tört félévet felfelé kerekítve egész félévnek kell tekinteni.
  - Példa: 3 félév képzési idejű képzés esetén a képzés megkezdésétől számított 5. félév végéig kell megszerezni az oklevelet. Pl. a 2018. szeptember 9-én megkezdett 3 féléves képzés esetében a hallgatónak 2021. március 31-ig kell megszereznie az oklevelet.
3. A képzési idő másfélszerese szerinti határidőbe nem számítanak bele a passzív félévek, azaz a passzív félévek gyakorlatilag kitolják a képzési idő másfélszerese szerinti határidőt.
  - A fenti példa alapján (képzés kezdete: 2018. szeptember 9., képzési idő: 6 félév) egy passzív félév esetén az oklevélszerzési határidő: 2023. augusztus 31., két passzív félév esetén 2024. március 31., és így tovább.
4. Az oklevélszerzési kötelezettség a szakváltást nem korlátozza. Szakváltás történhet a képzés:
  - munkarendjének,
  - nyelvének,
  - helyének megváltoztatásával,
  - átvétellel,
  - 2020/2021. tanévet megelőzően felvételi eljárás útján (jogszabály-változás miatt 2020/2021. tanévtől kezdődően megszűnik a felvételi eljárás útján történő szakváltás).

Szakváltás esetén a feltételek teljesítése szempontjából az újabb szak képzési ideje és önköltsége az irányadó. Amennyiben a hallgató képzési területen belül szakot vált (akár intézményen belül, akár másik intézménybe történő átvétel útján) a hallgatói jogviszonya folyamatosnak tekintendő, így az oklevélszerzési határidő a szakváltást követő képzés képzési ideje alapján, de a hallgatói jogviszony kezdetének (az első képzés kezdetének) időpontjától számítandó.

Felvételi eljárás útján történő szakváltás (2020/2021. tanévet megelőzően):

- A felvételi eljárás útján történő szakváltás a végbizonyítvány nélkül befejezett felsőoktatási képzést követő egy éven belül teljesített beiratkozással lehetséges: azaz ha a hallgató képzése lezárul, de egy éven belül (azonban mindenképpen 2015. szeptember 1-je után és legkésőbb a 2020. téli beiratkozási időszakban) felvétel útján bármely felsőoktatási képzésre beiratkozik (hallgatói jogviszonyt létesít).
  - Ha a szakváltás felvételi eljárás eredményeképpen valósul meg, a képzési és kimeneti követelmények másfélszeresének, azaz az oklevélszerzési határidőnek a kezdő időpontját az új képzés kezdetétől kell számítani.
  - Az ilyen módon történő szakváltás esetén a korábbi képzés kötelezettségeinek alapját képező magyar állami ösztöndíjas félévek száma, illetve az igénybe vett magyar állami ösztöndíj összege hozzáadódik az új képzéséhez.
5. Az oklevél megszerzésének dátuma az oklevél kiállításának dátumával egyezik meg. Az oklevél kiállításának dátumáról az Oktatási Hivatal a felsőoktatási intézmény által a FIR-ben közölt hivatalos bejegyzés alapján értesül. Felhívjuk a figyelmet, hogy a sikeres abszolutórium, záróvizsga vagy akár sikeres nyelvvizsga sem elegendő önmagában az oklevélszerzési kötelezettség teljesítéséhez. A felsőoktatási intézménynek a határidő lejártát megelőző dátummal ki kell állítani a hallgató oklevelét.

6. Felfüggesztési/halasztási kérelem

Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató oklevélszerzési határidőig előterjesztett kérelmére a határidőre történő oklevélszerzés teljesítésének felfüggesztését engedélyezi

- a külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra,
- nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel. A szünetelés legfeljebb két alkalommal, összesen legfeljebb két év időtartamra engedélyezhető, feltéve, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató igazolja, hogy
  - a külföldi felsőoktatási intézmény és a külföldön folytatott tanulmányok az adott állam joga szerint felsőoktatási intézménynek és felsőfokú képzésnek számítanak,
  - az oklevél kiadásához szükséges nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében folytatott tanulmányait felnőttképzési jogviszonyban végzi.

Külföldi tanulmányokra történő hivatkozás esetén a **külföldi felsőoktatási intézmény által kiállított hallgatói jogviszony-igazolást**, nyelvvizsgabizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzési jogviszonyban folytatott tanulmányokra történő hivatkozás esetén a **nyelviskolával kötött felnőttképzési szerződés másolatát** szükséges mellékelni a kérelemhez.

7. Mentésítési kérelem

lásd V. 3. pont

B. AZ OKLEVÉLSZERZÉSI KÖTELEZETTSÉG NEM TELJESÍTÉSE ÉS/VAGY A KÉPZÉS SIKERTELEN MEGSZÚNÉSE

B.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020. január 1-jét megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint

Visszatérítési kötelezettség

Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató nem szerzi meg az oklevelet az adott képzésen legkésőbb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül, köteles az általa igénybe vett magyar állami ösztöndíj összegének 50%-át az államnak megtéríteni.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. A visszatérítési kötelezettség megállapításának esetei:
    - Amennyiben a hallgatói jogviszony/képzés az oklevél megszerzését megelőzően az alábbi, a FIR-be bejegyzett indokokkal szűnik meg:
      - kizárás fegyelmi határozat,
      - költségtérítés nem vállalása átsoroláskor,
      - bejelentkezés elmulasztása a megengedettnél többször,
      - fizetési hátralék a képzésben,
      - saját bejelentés a képzés megszakítására,
      - képzési kötelezettségek nem teljesítése,
      - a sikertelen javító és ismétlő javító vizsgák megengedett számának túllépése,
- és a hallgatói jogviszony/képzés megszűnését követő egy éven belül (azonban mindenképpen 2015. szeptember 1-je után és legkésőbb a 2020. téli beiratkozási időszakban) felvétel útján a hallgató nem iratkozik be bármely felsőoktatási képzésre (nem

létesít hallgatói jogviszonyt]. A visszatérítési kötelezettség tényleges megállapítására így csak a képzés megszűnését követő egy év elteltével kerülhet sor.

- Amennyiben az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszerese oklevélszerzés nélkül telik el.
2. Amennyiben úgy szűnik meg a hallgató hallgatói jogviszonya, hogy:
- alapképzés, mesterképzés, felsőoktatási szakképzés esetében legfeljebb egy darab,
  - egységes, osztatlan mesterképzés esetében legfeljebb kettő darab

releváns féléve van és a fenti 1. pontban meghatározottak szerint egy éven belül nem kezd új felsőoktatási képzést beiratkozás útján, a hallgató mentesül a magyar állami ösztöndíjjal összefüggő kötelezettségek alól. Ezen körülmények fennállását az Oktatási Hivatal hivatalból vizsgálja, és ennek megfelelően hozza meg határozatát.

Az alábbi táblázat szemlélteti a leírtakat:

felsőoktatási szakképzés, alapképzés, mesterképzés				
	2017/2018. ősz	2017/2018. tavasz	2018/2019. ősz	Van visszatérítési kötelezettség?
1. eset	1	0	0	NEM
2. eset	0	1	0	NEM
3. eset	1	1	0	IGEN

*1: releváns félév – magyar állami ösztöndíj igénybevétele megtörtént

0: nem releváns félév – nem történt magyar állami ösztöndíj igénybevétele

egységes, osztatlan képzés				
	2017/2018. ősz	2017/2018. tavasz	2018/2019. ősz	Van visszatérítési kötelezettség?
1. eset	1	1	0	NEM
2. eset	1	0	1	NEM
3. eset	1	1	1	IGEN

*1: releváns félév – magyar állami ösztöndíj igénybevétele megtörtént

0: nem releváns félév – nem történt magyar állami ösztöndíj igénybevétele

3. A határozatban megállapított visszatérítési kötelezettséget a határozat véglegessé válását (azaz a határozat elektronikus vagy postai kézbesítését) követő 30. napig kell teljesíteni, hazai munkaviszony-fenntartási, mentesítési, részletfizetési kérelem ugyanezen időpontig terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem benyújtásának a visszatérítési kötelezettség teljesítésre halasztó hatálya van. (Mentesítési, részletfizetési és visszatérítés helyett hazai munkaviszony-fenntartási kérelem lásd V. 2., 3. és 4. pont)
4. A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával – átvállalhatja.
5. A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, amely nem terheli a hagyatékot.
6. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszatérítési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a tőle átvállaló személy az Oktatási Hivatal által véglegesen megállapított visszatérítési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, és a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató hazai munkaviszony-fenntartási, részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott végleges döntésben foglaltaknak nem tesz eleget, a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak. Az

állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlannyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.

7. Amennyiben a hallgató adott képzése az alábbi indokokkal szűnik meg:

- átvétel kérelemre más intézménybe,
- átvétel intézménymegszűnés alapján más intézménybe,
- távozás jogutód intézménybe intézményi jogutódlás miatt,
- képzésváltás intézményen belül,

a hallgatói jogviszony folyamatosnak tekintendő, és ebben az esetben az Oktatási Hivatal nem állapít meg visszatérítési kötelezettséget, hanem figyelemmel követi, hogy az újonnan keletkező képzésben a hallgató teljesíti-e az oklevélszerzési kötelezettségét. (III. 1. A. 4. pont szerinti szakváltás)

8. Visszatérítés helyett hazai munkaviszony-fenntartási kérelem

lásd V. 4. pont

9. Mentésítési kérelem

lásd V. 3. pont

10. Részletfizetési kérelem

lásd V. 2. pont

B.2. A 2020. január 1-től érvénybe lépő szabályozás szerint

Hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség

Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató nem szerzi meg az oklevelet az adott képzésen legkésőbb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül, köteles a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban hazai munkaviszonyt fenntartani az adott képzés megszűnésének napjától számítva a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő két éven belül.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség csak olyan félévek után keletkezik, melyekben a hallgató magyar állami ösztöndíjat vett igénybe (releváns félév). A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség szempontjából 1 releváns félév = 5 hónap = 150 nap (30 nap/hónap átlagértékkel számolva).
2. Mint minden magyar állami ösztöndíjas kötelezettséget, úgy ezt is hivatalos döntésben, határozatban állapítja meg az Oktatási Hivatal. A kötelezettséget megállapító határozat az érintettek részére elsősorban elektronikus (ügyfélkapun keresztül), másodsorban (ügyfélkapus elérhetőség hiányában) postai úton kerül megküldésre.
3. A magyar állami ösztöndíj szempontjából hazai munkaviszonynak a biztosított jogviszony számít, amelyet a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj. törvény) 5. §-a szabályoz. Az Oktatási Hivatal a hazai munkaviszony alatt a társadalombiztosítási jogviszonyban eltöltött napok számát veszi figyelembe, ezért a hazai munkaviszony teljes és részmunkaidőben is egyformán teljesíthető. A biztosított státuszról fakadóan nemcsak a munkanapok számítanak, hanem a teljes biztosított időszak (tehát hétvégék, ünnepnapok is). A hazai munkaviszonnyal való teljesítés esetén a munkavégzésnek nem kell a képzési szakterülethez igazodnia, és több munkaviszonyból is összetevődhet. A

diákmunka nem biztosított jogviszonyt eredményező munkaviszony, tehát a hazai munkaviszony-fenntartás szempontjából nem elfogadható.

4. A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít:
  - a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,
  - az az időszak, amely alatt a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató részére a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskeresői járadékot folyósítottak.
5. A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy az előírt hazai munkaviszonyt a származási országában is teljesítheti.
6. A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
7. A munkaviszony tényét az Oktatási Hivatal társszervek (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a továbbiakban: NAV, Magyar Államkincstár, a továbbiakban: MÁK, állami foglalkoztatási szerv) közreműködésével vizsgálja, azt külön nem szükséges igazolni (kivéve egyéni vállalkozók, a Magyarországon önkéntes katonai szolgálatot teljesítők és a kedvezménytörvény hatálya alatt származási országukban munkaviszonyban állók esetében).
8. Az adott képzés megszűnésének napjától számítva a magyar állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő két éven belül kell teljesíteni a kötelezettséget.

Példa: 4 aktív magyar állami ösztöndíjas félév felhasználását követően sikertelenül megszűnik a képzés 2020.10.20. napján → hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség keletkezik $4 \times 150 = 600$ napra, amit 2020.10.20-tól számított $600 + 730 = 1330$ napon belül kell teljesíteni.
9. Kérelemre lehetőség van a hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség felfüggesztésére az alábbi esetekben:
  - A kérelmezőnek a hazai munkaviszonnyal való teljesítés időszakában magyarországi hallgatói jogviszonya van, vagy új hallgatói jogviszonyt létesít. A magyarországi felsőoktatási hallgatói jogviszonyt nem szükséges külön igazolni, az Oktatási Hivatal a FIR-ben tárolt adatok alapján ellenőrzi a hallgatói jogviszony fennállásának tényét.
  - A kérelmezőnek a hazai munkaviszonnyal való teljesítés időszakában külföldi hallgatói jogviszonya van, vagy ilyet létesít. Ilyenkor mellékelni kell a jogviszony igazolását és annak fordítását, továbbá a felfüggesztés ideje alatt fennálló hallgatói jogviszonyt szemeszterenként igazolni kell (és az igazolás fordítását is be kell nyújtania).
  - A kérelmező a hazai munkaviszonnyal való teljesítés időszakában nappali tagozatos, iskolarendszerű szakképzésben tanulói jogviszonyt létesít. A tanulói jogviszony fennállását évente, legkésőbb október végéig igazolni kell.

Tekintettel arra, hogy a felfüggesztés adott képzéshez fűződik, képzésenként önálló kérelmet kell benyújtani, az Oktatási Hivatal nem követi nyomon, ha a hallgató új képzést létesít. Azaz amennyiben a hazai munkaviszony fenntartására nyitva álló határidőn belül újabb tanulói/hallgatói jogviszony létesül, és a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató ezen jogviszony fennállásának idejére is kéri a munkaviszony-fenntartási kötelezettség felfüggesztését, akkor ismételten kérelemmel kell az Oktatási Hivatalhoz fordulnia.

A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség felfüggesztése időtartamában fenntartott munkaviszonyt az Oktatási Hivatal nem tudja beszámítani.

2. A VOLT MAGYAR ÁLLAMI (RÉSZ)ÖSZTÖNDÍJAS HALLGATÓK MUNKAVÁLLALÁSI IDŐSZAKKAL ÖSSZEFÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEI

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató hazai munkaviszonnyal kapcsolatos kötelezettségének teljesítését elsősorban a Nemzeti Adó-és Vámhivatal, a Magyar Államkincstár, és az állami foglalkoztatási szerv adatszolgáltatása alapján követi nyomon az Oktatási Hivatal.

Az Oktatási Hivatal ezen adatszolgáltatások alapján:

- megállapítja a teljesített hazai munkaviszony mértékét, az előírt hazai munkaviszony teljesítését,
- a teljesítés elmaradása esetén megállapítja a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas visszatérítési kötelezettségét.

A. OKLEVÉLSZERZÉS UTÁNI HAZAI MUNKAVISZONY FENNTARTÁSI KÖTELEZETTSÉG

A kötelezettség

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa magyar állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 5. §-ában meghatározott **biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (a továbbiakban: hazai munkaviszony).**

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség csak olyan félévek után keletkezik, melyekben a hallgató magyar állami ösztöndíjat vett igénybe (releváns félév). A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség szempontjából 1 releváns félév = 5 hónap = 150 nap (30 nap/hónap átlagértékkel számolva).
2. A 20 éves határidő az oklevél kiállításának dátumával kezdődik.
3. Mint minden magyar állami ösztöndíjas kötelezettséget, úgy ezt is hivatalos döntésben, határozatban állapítja meg az Oktatási Hivatal. A kötelezettséget megállapító határozat az érintettek részére elsősorban elektronikus (ügyfélkapun keresztül), másodsorban (ügyfélkapus elérhetőség hiányában) postai úton kerül megküldésre.
4. A magyar állami ösztöndíj szempontjából hazai munkaviszonynak a biztosított jogviszony számít, amelyet a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbj. törvény) 5. §-a szabályoz. Az Oktatási Hivatal a hazai munkaviszony alatt a társadalombiztosítási jogviszonyban eltöltött napok számát veszi figyelembe, ezért a hazai munkaviszony teljes és részmunkaidőben is egyformán teljesíthető. A biztosított státusból fakadóan nemcsak a munkanapok számítanak, hanem a teljes biztosított időszak (tehát hétvégék, ünnepnapok is). A hazai munkaviszonnyal való teljesítés esetén a munkavégzésnek nem kell a képzési szakterülethez igazodnia, és több munkaviszonyból is összetevődhet. A

diákmunka nem biztosított jogviszonyt eredményező munkaviszony, tehát a hazai munkaviszony-fenntartás szempontjából nem elfogadható.

5. A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít:
  - a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,
  - az az időszak, amely alatt a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató részére a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskereső járadékot folyósítottak.
6. A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy az előírt hazai munkaviszonyt a származási országában is teljesítheti.
7. A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.
8. A munkaviszony tényét az Oktatási Hivatal társszervek (Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a továbbiakban: NAV, Magyar Államkincstár, a továbbiakban: MÁK, állami foglalkoztatási szerv) közreműködésével vizsgálja, azt külön nem szükséges igazolni (kivéve egyéni vállalkozók, a Magyarországon önkéntes katonai szolgálatot teljesítők és a kedvezménytörvény hatálya alatt származási országukban munkaviszonyban állók esetében).
9. **Mentesítési kérelem**
lásd V. 3. pont

B. VISSZATÉRÍTÉSI KÖTELEZETTSÉG

B.1. A jelenleg érvényben lévő szabályozás szerint, azaz 2020. január 1-jét megelőzően az Nftv. 2018. december 31-i állapota szerint

A kötelezettség (első alkalommal legfeljebb a 2033. évben állhat fenn)

A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított magyar állami (rész)ösztöndíjnak - évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt - összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a III. 2. A. pont szerint hazai munkaviszonyt.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Az e pont szerinti magyar állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettségre abban az esetben kerül sor, ha az oklevél kiállítását követő 20 éven belül az előírt hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség teljesítése egyáltalán nem, vagy csak részben történt meg. Részleges teljesítés esetén a visszatérítendő összeg a részleges teljesítéssel arányosan csökken.
2. A határozatban megállapított visszatérítési kötelezettséget a határozat véglegessé válását (azaz a határozat elektronikus vagy postai kézbesítését) követő 30. napig kell teljesíteni, részletfizetési kérelem ugyanezen időpontig, mentesítési kérelem a végrehajtási eljárás befejezéséig terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem benyújtásának a visszatérítési kötelezettség teljesítésre halasztó hatálya van. (Mentesítési és részletfizetési kérelem lásd V. 2. és 3. pont)
3. A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával – átvállalhatja.

4. A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, amely nem terheli a hagyatékot.
5. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszatérítési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a fenti 4. pont szerinti átvállaló személy az Oktatási Hivatal által véglegesen megállapított visszatérítési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, és a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott végleges döntésben foglaltaknak nem tesz eleget, a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak. Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlannyilvántartásba a magyar állam javára jegyezteti be.
6. **Mentesítési kérelem**
lásd V. 3. pont
7. **Részletfizetési kérelem**
lásd V. 2. pont

B.2. A 2020. január 1-től érvénybe lépő szabályozás szerint

A kötelezettség

A (volt) magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató köteles visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított magyar állami (rész)ösztöndíjnak - évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt - összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a III. 2. A. pont szerint hazai munkaviszonyt, illetve visszafizetni a tartozás ötven százalékának megfelelő összeget a magyar államnak, ha nem tart fenn a III. 1. B. 2. pont szerint hazai munkaviszonyt.

A kötelezettséggel kapcsolatos fontos információk

1. Az e pont szerinti magyar állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettségre abban az esetben kerül sor, ha az oklevél kiállítását követő 20 éven belül az előírt hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség teljesítése egyáltalán nem, vagy csak részben történt meg, illetve ha az oklevél megszerzése nélkül, sikertelenül megszünt képzéshez kapcsolódó III. 1. B. 2. pont szerint hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség nem, vagy csak részben teljesül. Részleges teljesítés esetén a visszatérítendő összeg a részleges teljesítéssel arányosan csökken.
2. A határozatban megállapított visszatérítési kötelezettséget a határozat véglegessé válását (azaz a határozat elektronikus vagy postai kézbesítését) követő 30. napig kell megfizetni, részletfizetési kérelem ugyanezen időpontig, mentesítési kérelem a végrehajtási eljárás befejezéséig terjeszthető elő az Oktatási Hivatalnál. A kérelem benyújtásának a visszatérítési kötelezettség teljesítésre halasztó hatálya van. (Mentesítési és részletfizetési kérelem lásd V. 2. és 3. pont)
3. A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – az Oktatási Hivatalhoz intézett nyilatkozat benyújtásával – átvállalhatja.
4. A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, amely nem terheli a hagyatékot.
5. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel az Oktatási Hivatal által megállapított visszatérítési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Amennyiben a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató, vagy a tőle átvállaló személy az Oktatási Hivatal által véglegesen megállapított visszatérítési kötelezettségének határidőre nem tesz eleget, és a volt

magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy az Nftv. vonatkozó szakaszaiban meghatározott egyéb mentesítési kérelmet nem terjeszt elő, vagy e kérelmek tárgyában hozott végleges döntésben foglaltaknak nem tesz eleget, a visszatérítendő összeg behajtása érdekében az Oktatási Hivatal átadja az ügyet az állami adóhatóságnak. Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlanylevélbe a magyar állam javára jegyezteti be.

6. Mentesítési kérelem

lásd V. 3. pont

7. Részletfizetési kérelem

lásd V. 2. pont

IV. Az Oktatási Hivatal által hivatalból meghozott határozatok

Az Oktatási Hivatal legtöbb határozatát a hallgató kötelezettségeivel összefüggésben hozza meg. Az egyes határozatok típusait az alábbi felsorolás tartalmazza. Az egyéb határozatok és végzések a hallgatók által a jelen pontban taglalt határozatokkal összefüggésben benyújtott kérelmek vonatkozásában keletkeznek. Az ezekkel kapcsolatos információkat külön pont tárgyalja.

1. Visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat

- Amennyiben a jelen tájékoztató III. 1. B. 1. 1., illetve III. 2. B. pontja szerint a visszatérítési kötelezettséget megalapozó körülmény áll fenn, a visszatérítési kötelezettségről az Oktatási Hivatal külön határozatban rendelkezik. Amennyiben III. 1. B. 1. 2. pontja alapján a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató mentesül a magyar állami ösztöndíjas kötelezettségek alól, a határozatban a visszatérítendő összeg értékeként 0 Ft szerepel.
- A határozatban megállapításra kerül (az igénybe vett magyar állami ösztöndíj összege mellett) a tényleges visszatérítési kötelezettség is. A visszatérítési kötelezettség teljesítésének módjairól a határozat rendelkező része pontos tájékoztatást ad.
- A határozat indokolása tartalmazza a kérelmezési lehetőségeket és a kérelem előterjesztésének módjára vonatkozó teljes körű tájékoztatást is. (Lásd. V. 2. és 3. pont)
- A visszatérítési kötelezettséget a határozat véglegessé válását (azaz a határozat elektronikus vagy postai kézbesítését) követő 30. napig kell teljesíteni. Kérelem előterjesztése esetén a kérelem az ügyben hozott döntés véglegessé válásáig halasztó hatályú.
- Amennyiben a volt magyar állami ösztöndíjas hallgató a visszatérítési kötelezettséget határidőre nem teljesíti, vagy a teljesítési kötelezettség alól kérelemre nem mentesül, az Oktatási Hivatal az állami adóhatóságnak adja át az ügyet a visszatérítendő összeg behajtására.

2. Hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettséget megállapító határozat

- Amennyiben a hallgató az adott képzésen az Nftv. 48/A. § a) pontja szerinti határidőig megszerzi az oklevelet, a FIR-be a felsőoktatási intézmény által lejelentett adat alapján (oklevél kiállításának dátuma) az oklevél megszerzését követően az Oktatási Hivatal közli a volt magyar állami ösztöndíjas hallgatóval az igénybe vett (releváns) magyar állami ösztöndíjas féléviek alapján fennálló, az Nftv. 48/A. § b) pontja szerinti hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség mértékét és annak teljesítésére nyitva álló határidőt.
- A 2020-tól érvénybe lépő szabályozás szerint: a III. 1. B. 2. pont alapján amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató nem szerzi meg az oklevelet az adott képzésen legkésőbb az adott szak képzési és kimeneteli követelményeiben meghatározott képzési idő

másfélszeresén belül, vagy a képzés sikertelenül félbeszakad, az Oktatási Hivatal közli a volt magyar állami ösztöndíjas hallgatóval az igénybe vett (releváns) magyar állami ösztöndíjas félévek alapján fennálló hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség mértékét és annak teljesítésére nyitva álló határidőt. Ilyen típusú határozatot csak 2020. január 1-je után hoz majd az Oktatási Hivatal.

- A hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség teljesítése alól mentesítést kérhet a volt hallgató. (Lásd: V. 3. pont)

V. Kérelmek

Az Oktatási Hivatal a IV. pontban felsorolt határozatokat hivatalból hozza meg. Ezek az iratok tartalmazzák az esetleges kérelmek előterjesztésének lehetőségére, az előterjesztés módjára vonatkozó tájékoztatást is. Az egyes kérelem-előterjesztésre vonatkozó információkat ez a pont részletezi.

1. Jogorvoslati kérelem

- Jogorvoslati lehetőség (közigazgatási per):

A hallgató az Oktatási Hivatal bármely olyan döntésével (határozat/végzés) szemben jogorvoslattal (közigazgatási per) élhet, amely döntések esetén a jogorvoslati lehetőséget az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény biztosítja. A döntésekkel szembeni jogorvoslati lehetőségről a döntés rendelkező része ad tájékoztatást, illetve amennyiben nincs helye jogorvoslatnak, ennek indokát is tartalmazza. A döntés ellen ezek figyelembevételével bármilyen, a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató által sérelmesnek talált okra tekintettel lehet közigazgatási pert indítani.

- Jogorvoslati határidő:

Amennyiben a jogorvoslati lehetőség biztosított, úgy közigazgatási pert a döntés elektronikus vagy postai közlésétől számított 30 napon belül lehet indítani. A keresetlevél előterjesztésének dátuma az elektronikus beküldés vagy a postára adás dátuma.

- Véglegessé válás (korábbi jogi terminus szerint: jogerő):

A hatóság első fokú döntése véglegessé válik a döntés elektronikus vagy postai közlésével.

- Fizetendő illeték:

- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per illetéke 30.000.-Ft, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján az illetékfeljegyzési jog alapján az illetéket előzetesen nem kell leróni, annak megfizetéséről a bíróság dönt.

2. Részletfizetési kérelem

- Részletfizetési lehetőség:

A (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére az Oktatási Hivatal ötmillió forint alatti összegű magyar állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettség esetén legfeljebb tíz évre szóló, ötmillió forint feletti összegű magyar állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettség esetén legfeljebb tizenöt évre szóló részletfizetést engedélyez.

- Benyújtási határidő:

A részletfizetési kérelem a visszatérítési kötelezettség esedékességéig, azaz a visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat elektronikus vagy postai közlését követő 30 napon belül terjeszthető elő.

- Fizetendő illeték:

A részletfizetési kérelemre induló elsőfokú közigazgatási hatósági eljárás illetéke **3000 forint**, amelyet

- bankkártyás fizetéssel az elektronikus fizetési és elszámolási rendszeren, az Oktatási Fizetési Portálon keresztül (<https://www.oktatas.hu/ofpshop!/OFPSHOP/fooldal>), vagy
- az Oktatási Hivatal Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00282637-30000003 ösztöndíj visszafizetési célelszámolási számlájára átutalással, vagy
- az eljárást kezdeményező iraton illetékbélyeggel kell megfizetni.

Külföldi bankból történő utalás esetén: IBAN: HU65 1003 2000 0028 2637 3000 0003, SWIFT: MANEHUHB, SEPA-utalás esetén: HUSTHUB. Átutalás esetén a megjegyzés/közlemény rovatba kötelező feltüntetni a (volt) hallgató nevét és a hivatkozott határozat iktatószámát vagy az ösztöndíjazonosítót. Bankkártyás fizetés és átutalás esetében a kérelem mellé csatolni kell az illeték megfizetésének tényét igazoló dokumentumot is.

3. Mentesítési kérelem

- Mentesítési lehetőség:

A (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató kérelmére az Oktatási Hivatal a hallgatót az Nftv.-ben meghatározott indokok alapján az egyes kötelezettségek alól részben vagy egészben mentesítheti. Azt, hogy mely kötelezettségek alól milyen indokokkal kérhető mentesítés, az alábbi táblázat foglalja össze.

Kötelezettség	Mentesítési indok
határidőre történő oklevélszerzés	▪ 3 gyermek szülése ▪ ha a hallgató az oklevelet az alábbi indokok miatt nem képes megszerezni: • tartós betegség* • baleset • szülés • egyéb váratlan, önhibán kívüli ok
határidőre történő oklevélszerzés utáni hazai munkaviszony fenntartási kötelezettség	▪ ha a hallgató a kötelezettségét az alábbi indokok miatt nem tudja teljesíteni: • megváltozott munkaképesség** • tartós betegség* • baleset • szülés • kettő vagy több gyermek nevelése • egyéb váratlan, önhibán kívüli ok
határidőre történő oklevélszerzés hiányában visszatérítési kötelezettség	▪ a magyar állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező idejű hazai munkaviszony fenntartása (2019. december 31-ig, ezt követően automatikusan, kérelem nélkül) ▪ 3 gyermek szülése ▪ ha a hallgató a kötelezettségét az alábbi indokok miatt nem tudja teljesíteni: • megváltozott munkaképesség** • tartós betegség* • baleset • szülés • kettő vagy több gyermek nevelése • egyéb váratlan, önhibán kívüli ok

oklevélszerzés utáni hazai munkaviszony hiányában visszatérítési kötelezettség	▪ ha a hallgató a kötelezettségét ezen indokok miatt nem tudja teljesíteni:
	• megváltozott munkaképesség**
	• tartós betegség*
	• baleset
	• szülés
	• kettő vagy több gyermek nevelése
	• egyéb váratlan, önhibán kívüli ok

* **Tartósan beteg** az a tizennyolc évesnél idősebb személy, aki a tizennyolcadik életének a betöltése előtt munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a tizennyolcadik életének a betöltése előtt sem haladja meg az 50%-os mértéket, és ez az állapot legalább egy éve tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll.

** **Megváltozott munkaképességű** személy az, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű.

• Benyújtási határidő:

▪ **Oklevélszerzési kötelezettség** alóli mentesítés esetén:

Mentesítési (csakúgy mint oklevélszerzési határidő felfüggesztési) kérelem az oklevélszerzési határidőig bármikor benyújtható.

▪ **Visszatérítési kötelezettség** alóli mentesítési kérelem esetén:

A visszatérítési kötelezettség alóli mentesítési kérelem a visszatérítési kötelezettség esedékességéig, azaz a visszatérítési kötelezettséget megállapító határozat elektronikus vagy postai közlését követő 30 napon belül terjeszthető elő. **Munkavégzési kötelezettség** alóli mentesítési kérelem:

Mentesítési vagy felfüggesztési kérelem a hazai munkaviszony-fenntartási kötelezettség teljesítési határidejéig bármikor benyújtható.

• Fizetendő illeték:

A mentesítési kérelem alapján induló eljárás illetéke **3000 forint**, amelyet

- bankkártyás fizetéssel az elektronikus fizetési és elszámolási rendszeren, az Oktatási Fizetési Portálon keresztül (<https://www.oktatas.hu/ofpshop!/OFPSshop/fooldal>), vagy
- az Oktatási Hivatal Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00282637-30000003 ösztöndíj visszafizetési célelszámolási számlájára átutalással, vagy
- az eljárást kezdeményező iraton illetékbélyeggel kell megfizetni.

Külföldi bankból történő utalás esetén: IBAN: HU65 1003 2000 0028 2637 3000 0003, SWIFT: MANEHUHB, SEPA-utalás esetén: HUSTHUB. Átutalás esetén a megjegyzés/közlemény rovatba kötelező feltüntetni a (volt) hallgató nevét és a hivatkozott határozat iktatószámát vagy az ösztöndíjazonosítót. Bankkártyás fizetés és átutalás esetében a kérelem mellé csatolni kell az illeték megfizetésének tényét igazoló dokumentumot is.

• Csatolható dokumentumok:

A mentesítési kérelemhez csatolható dokumentumok az egyes mentesítési indokokra tekintettel:

- három gyermek szülése esetén:
  - gyermekek születési anyakönyvi kivonatának másolata
- megváltozott munkaképesség esetén:

- a rehabilitációs hatóság megváltozott munkaképesség megállapítása során kiállított komplex minősítésről készült összefoglaló vélemény másolata,
- tartós betegség esetén:
  - a fővárosi és megyei kormányhivatal családtámogatási feladatkörben eljáró járási hivatalának vagy jogelődjének a tartós betegségre tekintettel megállapított magasabb összegű családi pótlék megállapításáról szóló határozata (másolat), vagy az erről kiadott igazolás (másolat), vagy
  - a rehabilitációs szakértői szerv, vagy jogelődjének a tartós betegséget megállapító, a magasabb összegű családi pótlék igénybe vételéhez szükséges érvényes és hatályos szakvéleménye, szakhatósági állásfoglalása (másolat)
- baleset esetén csatolni kell:
  - kórházi zárójelentés vagy szakorvosi igazolás másolata,
- kettő vagy több gyermek nevelésére tekintettel:
  - a (18 év alatti) gyermekek születési anyakönyvi kivonatának és a kérelmező és gyermekei azonos lakcímet igazoló lakcímkártyáinak másolata
- Mellékelt dokumentumok hitelessége:
  - Az eredeti dokumentumok másolati példányának hitelességét
    - ügyvéd/közjegyző általi hitelesítéssel,
    - vagy a kérelmező büntetőjogi felelősségének tudatában tett nyilatkozattal kell igazolni.

4. Visszatérítési kötelezettség kiváltása az állami ösztöndíjjal folytatott tanulmányokkal megegyező időtartamú hazai munkaviszony fenntartásával

(2019. december 31-ig kérelemre, ezt követően automatikusan, kérelem nélkül, Id. III. 1. B. 2. pont)

- A kérelem előterjesztésére az V. 3. pontban meghatározott általános szabályok vonatkoznak.
- Az Oktatási Hivatal a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a megállapított visszatérítési kötelezettséget teljesítettnek tekinti, ha a hallgató a magyar állami (rész)ösztöndíjjal igénybe vett képzési időnek megfelelő időtartamban hazai munkaviszonyt tart fenn.
- Ha a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató e pont szerinti kérelmet nyújt be, az elfogadó döntés véglegessé válásának napjától a magyar állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányi idővel megegyező időtartamot követő háromszázhatvanötödik napig teljesítheti a hazai munkaviszony fenntartási kötelezettségét.
- A munkavégzési kötelezettségbe az ügyfél kérelmére be kell számítani a hallgatói jogviszony megszűnése és a kötelezettségről hozott végleges döntés közötti időszakban végzett, a kérelmező által igazolt, hazai munkavégzésre irányuló jogviszonyt.
- Ha a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató a fentiek szerinti időtartamon belül ismételten hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonyt vagy iskolarendszerű szakképzésben nappali tagozaton tanulói jogviszonyt létesít, az

Oktatási Hivatal kérelemre a munkaviszony-fenntartási kötelezettség teljesítését ezen tanulói, hallgatói jogviszony fennállásának időtartamára felfüggeszti.

- Az e pontban tárgyalt kérelmezési lehetőséggel 2019. december 31-ig lehet élni, ezt követően jogszabály-változás miatt módosul a magyar állami ösztöndíjas kötelezettségek rendszere (ld. III. 1. B. 2. és III. 2. B. 2. pont)

5. Oklevélszerzési kötelezettség felfüggesztésére vonatkozó kérelem

- Lásd: III. 1. A. 6. pont
- A kérelem előterjesztésére az V. 3. pontban meghatározott általános szabályok vonatkoznak.
- Benyújtási határidő:
Oklevélszerzési határidő felfüggesztési kérelem az oklevélszerzési határidőig nyújtható be.
- Csatolandó dokumentumok:
Külföldi tanulmányokra történő hivatkozás esetén a külföldi felsőoktatási intézmény által kiállított hallgatói jogviszony-igazolás;
Nyelvvizsgabizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzési jogviszonyban folytatott tanulmányokra történő hivatkozás esetén a nyelviskolával kötött felnőttképzési szerződés másolata.